OBRAZLOŽENJE

uz Nacrt prijedloga Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi Grada Pazina

1. ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE:

- članak 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20.)
- članak 17. stavak 1., a u vezi s ostvarivanjem prava iz članaka 41. i 289. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 18/22., 46/22., 119/22., 71/23., 156/23. i 61/25.) te
- članci 17. i 22. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“, broj 8/26.)

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONIMA I ODLUKOM O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O SOCIJALNOJ SKRBI GRADA PAZINA

U skladu s člankom 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i člankom 17. Statuta Grada Pazina, Grad Pazin u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na socijalnu skrb.

Zakon o socijalnoj skrbi (u daljnjem tekstu: Zakon) temeljni je propis kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj. Zakon je na snazi od 17. veljače 2022., a nakon njegova donošenja doneseno je pet njegovih izmjena i dopuna, a zadnje izmjene i dopune stupile su na snagu 1. travnja 2025. godine. Člankom 17. Zakona propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pored drugih djelatnosti, obavljaju i djelatnost socijalne skrbi.

Člankom 289. Zakona, između ostalog, propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja pod uvjetima i na način propisan Zakonom te da mogu osiguravati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada, pomoći i usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno Zakonom, a na način koji će propisati svojim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Trenutno na snazi je Odluka o socijalnoj skrbi Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“, broj 51/25., u daljnjem tekstu: Odluka), koja se primjenjuje od 1. siječnja 2026. godine. Tijekom njezine primjene uočena je potreba da se pojedine odredbe jasnije urede, da se isprave pogrešna upućivanja i pravopisne pogreške te da se, kao mjera demografske politike Grada Pazina, poveća novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta i produlji rok za podnošenje zahtjeva za tu pomoć. Budući da se mijenja manji broj odredaba Odluke, predlaže se donošenje odluke o izmjenama i dopunama, a ne nove odluke.

Ovim se Nacrtom prijedloga Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi Grada Pazina (u daljnjem tekstu: Nacrt) predlaže:

1. U članku 1. Nacrta – u članku 16. stavku 1. točki 1. Odluke, kojom je propisano da se naknada za troškove stanovanja ne priznaje korisniku koji ispunjava uvjet prihoda ako ima u vlasništvu stan ili kuću osim one koju koristi za stanovanje, dodale bi se riječi: „uvjetnu za stanovanje“. Time bi se jasno propisalo da pravo na naknadu ne gubi korisnik čiji drugi stan ili kuća nisu uvjetni za stanovanje (primjerice ruševni ili neuseljivi objekt), budući da mu takva nekretnina ne može poslužiti za podmirenje stambenih potreba.
2. U članku 2. Nacrta – novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta iz članka 19. Odluke isplaćivala bi se u jedinstvenom iznosu od 1.000,00 eura za svako novorođeno dijete u obitelji, bez obzira na red rođenja djeteta u obitelji:
   - za prvo dijete povećanje sa 600,00 eura na 1.000,00 eura
   - za drugo dijete povećanje s 800,00 eura na 1.000,00 eura i
   - za treće i svako sljedeće dijete u obitelji, blizance, trojke, četvorke iznos ostaje 1.000,00 eura po djetetu.

Napomena: povećanje se predlaže kao poticaj demografskoj obnovi, a jedinstveni iznos pojednostavnjuje postupak jer više nije potrebno utvrđivati red rođenja djeteta u obitelji.

Također, uvjet da sva djeca u obitelji imaju prebivalište na adresi roditelja – podnositelja zahtjeva zamijenio bi se uvjetom da prebivalište na toj adresi ima dijete za koje se podnosi zahtjev. Dosadašnji uvjet imao je svrhu dok je iznos pomoći ovisio o redu rođenja, a mogao je isključiti roditelja čije starije dijete živi s drugim roditeljem. Uvjet se ne bi primjenjivao na mrtvorođeno dijete i dijete umrlo pri porodu, kako bi roditelji te djece i dalje mogli ostvariti pravo na pomoć.

Rok za podnošenje zahtjeva produljio bi se sa šest mjeseci na godinu dana, i za zahtjeve podnesene sustavom e-Novorođenče i za zahtjeve podnesene na pisanom obrascu, kako roditelji zbog propuštanja kratkog roka ne bi ostali bez pomoći.

3. U članku 3. Nacrta – u članku 20. Odluke ispravila bi se pravopisna pogreška u nazivu pomoći za boravak i obrok u produženom boravku („osnovne školi“ u „osnovne škole“).
4. U članku 4. Nacrta – kod pomoći za troškove prijevoza djeteta s teškoćama u razvoju u Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda – Pula iz članka 29. Odluke kao dokaz potrebe za rehabilitacijom, uz rješenje Zavoda, potvrdu ili drugu ispravu nadležnog tijela, dodala bi se i uputnica Zavoda, budući da Hrvatski zavod za socijalni rad socijalne usluge odobrava i uputnicom. Također, ispravilo bi se pogrešno upućivanje u stavku 4. – udaljenost se utvrđuje radi obračuna putnih troškova iz stavka 3., a ne stavka 2. tog članka.
5. U članku 5. Nacrta – u članku 37. stavku 9. Odluke ispravilo bi se pogrešno upućivanje, budući da je privola za obradu osobnih podataka propisana stavkom 8., a ne stavkom 7. tog članka.
6. U članku 6. Nacrta – u članku 41. stavku 2. Odluke jasnije bi se propisalo da se za mjesec u kojem prestaje pravo na naknadu za troškove stanovanja troškovi stanovanja podmiruju za cijeli mjesec, neovisno o danu prestanka prava, u visini stvarnih troškova za taj mjesec, a najviše do iznosa priznate naknade. Dosadašnja formulacija bila je nejasna, a predložena je usklađena s člankom 43. stavkom 7. Odluke, prema kojem to pravo prestaje zaključno sa zadnjim danom mjeseca u kojem je došlo do promjene okolnosti, te s načinom utvrđivanja visine naknade iz članka 15. Odluke.
7. U članku 7. Nacrta – obveza podnošenja izjave o promijenjenim ili nepromijenjenim okolnostima početkom svake školske godine iz članka 44. stavka 5. Odluke proširila bi se i na korisnike pomoći za troškove prijevoza djeteta s teškoćama u razvoju iz članka 29. Odluke, kako bi Odjel mogao pravodobno utvrditi ispunjavaju li korisnici i dalje uvjete za tu pomoć.
8. U članku 8. Nacrta – u članku 45. Odluke dodao bi se novi stavak 3. kojim bi se propisalo da korisnik nije dužan vratiti iznos naknade ili pomoći koji mu je isplaćen bez osnove ako je do isplate došlo bez njegove krivnje i bez krivnje njegova zakonskog zastupnika ili skrbnika. To bi se osobito odnosilo na slučajeve u kojima drugo nadležno tijelo nepravodobno donese ili dostavi rješenje o prestanku ili promjeni prava o kojem ovisi pravo iz Odluke (primjerice rješenje Zavoda o prestanku prava na zajamčenu minimalnu naknadu), zbog čega Grad Pazin do saznanja za tu promjenu nastavi s isplatom.

Napomena: korisnik koji nije znao niti je morao znati za razlog prestanka prava ne bi snosio posljedice tuđih propusta. Obveza povrata i naknade štete iz stavka 1. tog članka i dalje bi postojala ako je korisnik ili njegov zakonski zastupnik, odnosno skrbnik postupao nesavjesno.

9. U članku 9. Nacrta – prijelaznim odredbama propisalo bi se da se postupci za priznavanje prava na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta koji nisu dovršeni do dana stupanja na snagu Nacrta dovršavaju prema odredbama Odluke koje su bile na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, u skladu s načelom zabrane povratnog djelovanja propisa i s rješenjem iz članka 53. stavka 2. Odluke. Zahtjev prema novim odredbama mogao bi se podnijeti i za dijete koje na dan stupanja na snagu Nacrta nije navršilo godinu dana života, ako za to dijete pravo nije priznato niti je u tijeku postupak za njegovo priznavanje, uključujući i slučaj kada je raniji zahtjev odbijen. Na taj način produljeni rok koristio bi i roditeljima kojima je dosadašnji rok od šest mjeseci istekao.

10. U članku 10. Nacrta – propisalo bi se da Odluka stupa na snagu 1. siječnja 2027. godine, kako bi se povećani iznosi novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta primjenjivali od početka proračunske godine.

3. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Sredstva za isplatu naknada, pomoći i podmirivanja troškova usluga iz Odluke, uključujući povećani iznos novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta, osigurat će se u proračunu Grada Pazina za 2027. godinu u programu socijalne zaštite. Povećanje novčane pomoći za prvo dijete (za 400,00 eura) i drugo dijete (za 200,00 eura) zahtijevat će sredstva u procijenjenom iznosu od 70.000.00 eura godišnje, prema broju djece rođene u prethodnim godinama. Ostale predložene izmjene ne zahtijevaju dodatna financijska sredstva.

4. SASTAV RADNE SKUPINE KOJA JE AKT PRIPREMILA:

Tena Rakitničan, viša stručna suradnica 2. za pravne poslove, Sanja Selar, stručna suradnica za socijalnu skrb i zdravstvo i Tamara Damijanić, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti.

U Pazinu, 6. listopada 2026.

UPRAVNI ODJEL ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI